

ELŐFIZETÉS:
Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek, anyagiak
a lap tulajdonosnak kül-
dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyilttér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.
A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyv-
módjában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Előfizetési felhívás

„BÁCSKA”

XXII. évfolyamára.

Az újév küszöbén ismét teljes bizalommal fordulunk tisztelt olvasóinkhoz, hogy bennünket úgy szellemileg, mint pedig előfizetések által anyagilag a jövőben is támogatni sziveskedjenek. Főlegesen tartjuk lapunk irányát bővebben fejtegetni. Az a cél, amelyet eddig követünk s elérni igyekeztünk, vezérel bennünket továbbra is hírlapirói működésünkben.

A politikai irányunk igen természetesen a régi marad. A szabadelvű politikának voltunk mindig és maradunk is a hívei. Ez a politikai irány — nézetünk szerint — a jelen körülmények között a legalkalmasabb arra, hogy magyar hazánk érdekei mindenek felett megvédessenek s hogy nemzeti önértékünk, önállóságunk — nagyhatalmi állásunk megtartásával — kellőleg érvényre jussanak.

Politikai működésünk mellett legfőbb feladatunkat képezi, hogy mindenkoron hű szószólói legyünk vármegyénk és városunk speciális érdekeinek. Mint vidéki sajtóorganum nem gravitálunk annyira a központ felé, hogy lapunkat folyton csak országos dolgokkal töltsük meg. Nem, az ország ügyeinek kimerítő tárgyalása a fővárosi sajtóra tartozik; nekünk meg van a mi saját, szűkebb körünk, meg vannak a mi sajátos érdekeink, a melyeknek támogatása, előmozdítása a vidéki sajtó elengedhetlen feladata.

Még egy körülményt akarunk kiemelni, újlag hangsúlyozni. Hírlapirói működésünkben soha sem vezérel a jövőben sem a személyeskedés; a tiszta tárgyilagosság alapján állottunk eddig s fogunk állani a jövőben is. Egyéni érdekeket nem szolgálunk, a legjobb meggyőződésünk szerint a közjó és a közérdek harcosai vagyunk.

E pár szóban jelezve lapunk irányát, vagyunk bátrak olvasóink bizalmát újlag kikérni.

Előfizetési feltételek:

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre . . . 1 ft. 50 kr.

Néptanítók számára:

Egész évre . . . 4 ft.
Fél évre . . . 2 ft.
Negyed évre . . . 1 ft.

Előfizetési pénzek **Bittermann Nándor** és fia könyv- és könyvmodjájába küldendők.

A megyei bizottsági tagválasztások.

Zombor, 1898. december 11.

A folyó hó 15-én megejtett vármegyei törvényhatósági tagválasztások eredményét, a hozzánk beérkezett tudósítások nyomán, a következőkben közöljük:

Adán: Nagypál József,
Latky József,
Kamocsai Lajos,
Aradszky Ulászló.
Apatinban: Deák Zsigmond,
Jellmann József,
Jeisel Henrik,
Wiederkehr Antal.
Bácsban: Tripolszky Béla.
Bács-Almásán: Vojnits István,
Fleckenstein Antal.
Bács-Bresztovácán: Frittmann Miklós.
Bács-Bukinban: Diksz Lajos.
Bács-Csében: Dr. Schaffer József.
Bács-Doroszló: Farkas József.
Bács-Feketehegy: Id. Józsa János.
B.-Földvár: Lovász István,
Dejanov Lázár.
B.-Keresztúron: Léderer Gusztáv,
dr. Simonovits Vilmos.
B.-Kulán: Dr. Ormay Kálmán,
Nágel Ede.

B.-Madarason: Varga Sándor.
B.-Novoszellón: Gróf Széchenyi Emil.
B.-Petrovoszellón: Witz Ede,
Ekkert Gyula.
B.-Szent Tamáson: Blumenthal Dezső,
dr. Plávisz Bozsádár,
Ivanits Izidor,
dr. Kéler Sándor.
B.-Martonoson: Dr. Benedek István.
B.-Topolyán: Koch Bernát,
dr. Cziráky Gábor.
B.-Ujfalun: Medvezy Károly.
B.-Vaskuton: Szatmáry József.
Bajmokon: Budánovits Árpád,
Ifj. Mayer Márton.
Bajsa: Vojnits József.
Baracsán: Novák Ferenc.
Bezdanban: Csirszka Konrád,
Molnár Ferenc.
Bikityen: Ifj. Szutrély Lipót.
Bodrogh-Monostorszegen: Karácson Gyula.
Bogojván: Rákits Miklós.
Bulkeszen: Tessényi István.
Csantavéren: Földi Matyás,
Rekvényi János.
Csávolyon: Auer Ferenc.
Cservenkán: Dr. Lebach László,
Szauer Ferenc.
Csonoplyán: Deák Andor,
Rausch Matyás.
Csuroghon: Zákó Milán,
Sztójadinovits Vazul.
Dautován: Mentényi Sándor,
Szabó József.
Deszr.-sz.-Ivánon: Szkalán Benő.
Felső-Kovilon: Wenninger Mihály.
Felső-Szent Ivánon: Szedressy Károly.
Filipován: Gyarmathy Ferenc.
Gajdobrán: Fischer Nándor.
Garán: Latinovits Gyula,
Pencz Adám.
Gákován: Tessényi Oszkár.
Gospodinécán: Petrovits Valér.
Gyurgyevón: Hoffmann Frigyes.
Hegyesen: Limbek Pál.
Hódsághon: Szendy István,
Fucks József.
Jankovácán: Klauszky Ferenc,
Komáromi Gergely.
Járeken: Mezey Imre.
Karavukován: Herman István.
Katymáron: Mayer János.
Kátyon: Szaich Gyula.
Kernyaján: Borovanszky Gyula.
Kis-Kéren: Beron Fülöp ifj.
Kiszácson: Mihajlovits Kornél.
Kolluthon: Gáspár Vendel.
Kovil-Szent-Ivánon: Jankovits Anatolije.
Kucurán: Reidl János.
Kunbaján: Brand Antal.
Melykuton: Kuézy Brunó.
Mobolon: Karakásevits Szimó,
Mikossevits Antal,
Raffay János dr.
Mosorinon: Eremitis Milán.
Nemes-Militicsen: Kaich József,
Pál Antal.
Német-Palánkán: Hipp Dezső,
Klein Ferenc.
O.-Beesén: Dr. Vlahovits Iván,
Tatics György,
Laczkovits Károly,
Dr. Szász István,
Szőcs János.
Obrovácán: Hipp Dezső,
Mallin Károly.
O.-Futtakon: Eigl József.
O.-Kanizsán: Popovits György,
Kávai Jakab,
Trenka István,
Bognár György.
O.-Kéren: Dietrich Jakab.
O.-Morovicán: Dembitz Vilmos,
Karai Sándor.
O.-Palánkán: Bikár György.
O.-Szivácán: Jovánovits Mladen,
Zsupánszky Lyubomir.
O.-Sztapáron: Momirovits István,
Dr. Tim József.
O.-Verbászón: Kiss Gyula.
Pacséron: Bárány Gyula.
Parabutyon: Szalay Károly.
Petrovácán: Kukavszky Mihály,
Pinterovits Jenő.
Piroson: Zsigmond Gyula.
Pivnicán: Lovassy Ödön,
Jusits Lajos.
Prigl-Szent-Ivánon: Rauschenberger Adolf.
Rác Militicsen: Szemző Károly.
Rigycán: Grosser Géza.
Sztantován: Grosser Lajos.
Szegegyen: Engelberger Benedek.
Szilbáson: Zarándy Zoltán.

Szótán: Thurszky János.
Sztanisicsen: Dr. Heller Armin,
Neszmirák Matyás.
Temerinben: Gruber Vince,
Varga István,
Bujdosó Pál.
Titelen: Szemző János.
Tovszán: Dr. Tessényi Pál.
Tovarisován: Nikolits Aurél.
Turian: Horváth György.
Uj-Futtakon: Mihajlovits Sándor.
Uj Soóvén: Venetianer Sándor,
Miskovits Lyubomir.
Uj Szivácán: Eimann Károly.
Uj-Verbászón: Wagner György,
Hilkene Keresztély.
Veprovácán: Schuch Károly.
Zentán: Matkovits József,
Dr. Lovász Andor,
Érdújhelyi Menyhért,
Dr. keceli Mészáros Géza,
Dr. Ellinger Jenő,
Braun Soma,
Kovács Mihály.
Zsablyán: Nikolits Izidor.

Három évre:

Bácsban: Riesz Jakab.
Bács-Almásán: Ulrich Mihály.
Bács-Földváron: Blazek Lajos.
Bács-Keresztúron: Viszlovsky György.
Bács-Petrovoszellón: Muhi István.
Szilbáson: Popovits M. Tódor.

A gyári és a nagyipar decentralálása.

A nemzetgazdaság egészséges fogalma igényli, hogy kivált a nyerstermékek feldolgozása tekintetéből, a gyári és nagyipar egy központba, a fővárosba össze ne torlódjék, hanem, mint mennyi éltető csatornák, a vidéki városokat is felkeressék, hol sok, lehet mondani legtöbb esetben, inkább feltalálják létfeltételeik és felvirágzásuk biztosítását, mint a fővárosban.

Angliában például a gyárak olyan helyeken vannak, hol az üzem feltételei közel vannak, a terményeket mintegy helyben feldolgozzák, így a közszénkerületekben, a közeli vas miatt, léteznek híres vasmű és acélgyáraik és egész vidékeket elfoglalnak.

Nálunk valóban értelmetlen dolog, hogy nyersterményeinket feldolgozó gyáraink, a józan üzleti szempontot mellőzve, még most is Budapestre gravitálnak, ámbár vasuti hálóink kiépítése és hajózásunk emelkedése folytán, immár olyan közlekedésünk van az ország minden pontjáról, hogy a teher mindenünnen könnyen közvetíthető. Csak vegyük a dolgot a maga valósága szerint, az üzem céljának és jövedelmezőségének megfelelőbbnek találom, ha például a gőzmalom, szesz, keményítő, szóval minden nyers terményeinket feldolgozó gyár a nyers produkció közepében, künn az országban eregeti füstjét az égnek, mint a főváros félmillió lakossága között, távol a nyers-termeléstől és így távol létfeltételétől.

Az anyag szállítása a fővárosba, mivel az hulladékostul történik és a gyár távol van, sokkal többre jön, mintha az közvetlenül a szántóföld melletti közeli gyárban történik és a hulladékok ott helyben megmaradnak. Már ezek értékesítése is, például a trágya, moslék stb. a fővárosban, kivált az első, igen prekázus dolog és sok elvesz, értéktelenül elpocsékolódik, mely az azt termelt szántóföldnek igen jól esnék. Elvül el kellene fogadni, hogy nyers terményeinket a vidéken feldolgozzuk és ha eddig, mint nagy anomáliát, földmívelési gyárainkat a fővárosban összpontosítottuk, ezután a vidékre kell azokat áttenni, a hová tulajdonképpen valók.

A munkásviszonyok is indikáltá teszik gyári üzemek decentralálását, mivel igaz ugyan, hogy nagy összetorlódás miatt nagyobb a munkakinlátat, igen, de e nyomorult, a világ minden tájékról a nélkülözés által idehajtott munkásanyag szellemileg, de főleg anyagilag sokkal hátrább van a vidék munkásanyagánál, mely az igaz, eddigelé csak a földmívelésnél lelt alkalmazást, de józan esze és ítélő tehetségénél fogva, csakhamar eltanulja a gyári üzemnek fortélyait is.

A munkások élelmezése is sokkal könnyeb-

ben és olcsóbban eszközölthetnék, a jó lakás és a higiénia feltételeinek sokkal inkább meg lehetne a vidéken felelni, mint a fővárosban, hol az iszonyu összetörődés miatt, mindezen feltételeknek nem lehet megfelelni, melyből azon ijesztő nyomor származik, mely a nagy és tulajdonképpeni eszperimokban, mindenütt fellép.

A fentiek igazolására megemlítem cukorgyárainkat, melyek magát a vidéket keresik fel és egy sincsen a fővárosban, mivel a nyers anyag szállítása miatt, nem is lehet; kevésbé a többi, nyers terményeket feldolgozó gyáraink is, mind azon helyzetben vannak és mégis a fővárost keresik fel leginkább. De még munkahiányban sem szenvednek cukorgyáraink sehol és maguk képezték ki munkásaikat az üzem vezetésére és külön munkásosztályt alakítottak.

Örvendek ugyan, hogy vidéken mindig új földmívelési gyárak, leginkább gőzmalmok keletkeznek, de azért a főváros vonzereje e tekintetben, megfoghatatlan okból, még mindig igen fennáll, pedig ennek magának az üzlet tekintetéből, mint fentebb kifejtettem, eltekintve nemzetgazdasági fontosságát, másképp kellene lennie.

R. Á.

Ujdonságok.

Lapunk legközelebbi száma a csütörtökön tartandó vármegyei közgyűlés miatt péntek helyett szombaton jelenik meg.

Tisztújítás Zentán. Zentán folyó hó 19-én tegnap tartották meg az általános tisztújítást Karácson Gyula, vármegyei alispán elnöke alatt. Távirati értesítésünk szerint a választás eredménye a következő: polgármesterré szótöbbséggel Buday Dezső, eddigi tanácsnok választották meg. Kandidálva voltak még mellette Boromisz János és Dudás Lajos. A többi állásokra megválasztottak: közigazgatási tanácsnokká Szárits Géza, gazdasági tanácsnokká Kiss Simon, ipar és tanügyi tanácsnokká Dudás Andor, mérnökké Endrei Soma, főszámvérvő Branovics Ignác, alszámvérvő ifj. Jedlicska István, árvászeki ülnökké Pegzarszky György, árvászeki jegyzővé Czabafy János egyhangulag, főügyészé Szárits Bertalan, alügyészé Lovász Andor nagy szótöbbséggel választották meg.

A királyné szobrára. O-Becse községe Erzsébet királyné szobrára 50 forintot szavazott meg.

A belügyminiszter Baján. Bajáról írják: Perczel Miklós, az érdemekben megőszült hazafi, volt 48-as honvédekedés és Baranya vármegye nyug. főispánja e hó 14-én tünneplte 86 ik születésnapját. A ritka szép családi ünnepeken Perczel Dezső belügyminiszter is részt vett, ki aznap érkezett nejével és egyik leányával Bajára. Délben Perczel Miklós díszedetet adott, melyre a család tagjain kívül Schmausz Endre és dr. Vojnits István főispánok, dr. Hegedűs Aladár polgármester, Szatrély Lipót, Latinovits János és Bodrogi Gyula voltak hivatalosak. A városi tanács délelőtt 12 órakor a polgármester vezetésével a városba.

Rendkívüli közgyűlés. Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága folyó hó 22-én délelőtt 11 órakor a városbába nagytermében rendkívüli közgyűlést tart, melynek egyetlen tárgya a polgármester előterjesztése a borítaladól és hufogyasztási adónak albeletbe adása tárgyában.

Szilveszter-estély. A zombori kaszinó-egyleti dalárda 1898. évi december hó 31-én szilveszter-estélyén a polgári kaszinó egyetel termében rendezti tombolával egybekötött IV-ik alapszabályszerű dal- és táncestélyét. — Műsor: 1. Honfidal. Férfikar. Gál Ferenctől. 2. Cinka Panna. Magyar hallgató csárdás változatokkal a XIV. századból; előadja hegedűn Schwarz G. zongorán kiséri Marschall Béla ur. 3. Szülőföldem... Vegyeskar. 4. a) Románca, b) Csalogánydal. Masse Viktornak „Janette” menyegzője dalművből; éneklő dr. Pataj Sándorné Vida Etelka urnő, zongorán kiséri Marschall Béla ur. 5. Magyar népdalok. Férfikar. Dr. Horváth Ákostól. 6. Rákócy nyitány. Kéler Bélától. Előadja a kaszinó-egyleti zenekar. — Belépőjegyek 1 forintjával Sztrilich Zsigmond ur kereskedésében előre is válthatók. Partoló tagok a tagsági jegy 4 ik szelvényével ráfizetés nélkül válthatnak jegyet. Kezdeté esti 8 órakor.

Jóváhagyás. A kereskedelmi miniszter a kereszturni békéltető bizottság alapszabályait jóváhagyta.

Választás. Glozsán községben irnokká Lucsis Lázár választották meg.

Vármegyei bizottsági tagválasztás. Rác-Militicsről írják: F. hó 15-én etetett meg Rác-Militicsen a vármegyei bizottsági tag választása Nagel Máté rác-militicsi plébanos elnöke alatt. Megválasztották, dr. Szántó István községi orvos helyébe, kinek megbízatása ez év végével jár le, Szemző Károly, hódásági járás új főszolgabírája. Összesen 102 szavazat lön beadva és mind a százket szavazat a főszolgabírónak szolt. Hisszük, — a mennyire a főszolgabíró ismerni van szerencsénk — hogy érdekeinket méltóan fogja képviselni, mint vármegyei bizottsági tagunk is.

Hirdetmény. Zombor szab. kir. város tanácsa részéről ezennel közbírré tétetik, miszerint a templom toronyórának 1899. évi január hó 1-től 1901. évi december hó 31-ig terjedő időre leendő jókarban tartása és felhuzásának biztosítása iránt az árlejtés folyó évi december hó 22-én délelőtti 10 órakor a városbába tanácsstermben fog megtartatni. Az árlejtési feltételek a városi számvérvőnél megtekinthetők.

Hangverseny. Az „Ujvidéki polgári magyar daloskór” 1898. évi december hó 26-án (karácsony másodnapján) az „Erzsébet” szálló dísztermében saját pénztára javára tombolával és táncal egybekötött zártkörű alapszabályszerű hangversenyt és műkedvelői előadást rendez.

Gyászír. Vettük a következő gyászjelentést: Liebhart Lajosné szül. Schmidbauer Eleonóra a saját, valamint alulirt gyermekei nevében is a legmélyebb fájdalommal tudatja a forrón szeretett férj, jó apa, nagyapa és após Liebhart Lajos folyó 1898. évi december hó 17-én reggeli 2 órakor életének 49-ik és boldog házasságának 23 ik évében hosszabb szenvedés után történt gyászos elhunytát. A meghaldogultnak földi maradványai folyó évi december hó 13-án delután 3/4 órakor fognak a gyászházban a róm. kath. szertartás szerint beszenteltetni és a szent Rókus sirkertben örök nyugalomra helyeztetni. Az engedztelő szentmise-áldozat pedig ugyan e hó 22-én délelőtti 9 órakor fog a helybeii római kath. templomban a Mindenhatónak bemutatatni. Zombor, 1898. évi december hó 17-én. Legyen nyugalma csendes. Emléke áldott! Liebhart János, Liebhart István, Liebhart Karolin férj, Fimpl Istvánné, gyermekei. Fimpl István, veje. Fimpl Lajos, unokája. És számos rokonai.

Egy jótékony iparos. Cservenkáról írják: Az emberszeretet, a humanitás, egyedül azon jellemvonások, melyek egyaránt kitűntetnek gazdagot és szegényt, kicsit és nagyot s amelyek minden emberben megbecsülendők, bármily körülmények között gyakoroltatnak is azok. Mert hiszen van-e annál magasabb eszme, vezetheti-e az embert tetteiben egy nemesebb cél, mint az, segíteni a nyomorban levő szegényeken, előmozdítani azoknak érdekeit teljes erőnkkel s a porból fel-emelt nemcsak életünkben lesz hálás, hanem porainkat is áldani fogja s ami végre a legnagyobb jutalom, a jótékony embert az Isten is megsegíti. Bizonyára így gondolkodott azon nemes emberbarát is, akinek jótékony-sága ezen sorok írására késztetett. Van Cservenka községében egy iparos, Haip Dániel, ki vagyonát saját fáradságos munkájával szerezte, éjt tett nappalá, míg Isten fáradozását meg nem jutalmazta egy kis földi jóval. Ezen ember bátorozta el magát arra, most karácsony ünnepe előtt, hogy kiválogatván a népiskolai gyermekek közül a hat legszegényebb, de a melletti iparkodó és szorgalmas tanulót, azokat teljesen felruhazza. Ismerve nagyon jól a helyi viszonyokat, a legnagyobb bálmat és csodálkozást lepett meg, hogy Cservenkán, ahol minden csak önérdékből történik s társadalmunk legkiválóbb tagjait is ez a csunya érdek vezeti, ahol igazán auniy gazdag ember nem törődik a szegény, éhező és fázó gyermekekkel, ott akadt egy oly helyes gondolkozású és a legszegényebb, az emberszeretet által vezérelt férfi, ki nem is nagyon gazdag és előkelő s ki mégis szép és nemes célra szenteli felesleges pénzét. Kívánom, hogy Haip Dánielnek nemes tette legyen megjutalmazva a kitűntetett és felruházott gyermekek ószinte bálaja és ragaszkodása által, jótékony-sága pedig szolgáljon példa gyanánt azoknak a cservenkai gazdag uraknak, kik életelő a pénz gyűjtését, annak halomra való rakását tűzték ki, nem pedig azt, hogy abból néha-néha óriási jövedelmüknek egy parányi kis részét a szegények segélyezésére is fordítanak. Nagyon kíváncsok, hogy a fentemlített igazán nemes tett Cservenkán méltó követőkre találjon. S. J.

Adakozás. A gajdobrai róm. kath. óvodába járó gyermekek részére felállítandó „Karácsonfa” költségeinek fedezésére kegyesen adakoztak: Drac Antal 1 frt, Wiedkerher József 1 frt, Kubesch Mariska 1 frt, Eich Verona 1 frt, Percsy Mária 1 frt, Krämer Apolónia 50 kr, Billanics Venczel 60 kr, Králl Károly 50 kr, König György 50 kr, Vass Péter 50 kr, Utry Máté Emil 50 kr, Reisz Jánosné 2 frt, Schäffer Antal 1 frt, Tillingher József 1 frt, Tillingher Márton 10 kr, Rehlinger Gáspár 50 kr, Majer Erzsébet 10 kr, Hermann Erzsébet 15 kr, Majer János 10 kr, dr. Pájer Ferenctné 25 kr, Tillingher Bálint 20 kr, Tillingher Sebestyén 15 kr, Müller Antal 10 kr, Baljer János 20 kr, Becker Antal 20 kr, Kóring Ferenc 10 kr, Schäffer Márton 15 kr, Strausz Mátás 50 kr, Kóring Mihály 20 kr, Kóring Mihályné 3 kr, Reisz Antal 50 kr, Kóring Sebestyén 5 kr, Becker Miklós 30 kr, Baljer Bálint 50 kr, Hauman Miklós 5 kr, Kóring József 50 kr, Rapp Katalin 50 kr, Busch Miklós 10 kr, Kóring Jakob 50 kr, Reisz József 20 kr, Tillingher Bálint 50 kr, Becker István 5 kr, Becker Ádám 20 kr, Nagy Jenőné 20 kr, Robotka Gáspárné 20 kr, Muszer János 20 kr, Fink Istvánné 20 kr, Tiefenbach Józsefné 20 kr, Baljer Jánosné 10 kr, Reisz Mariska 20 kr, Hottinger Péter 50 kr, Höhn Ferenc 10 kr, Kóring János 20 kr, Baljer Bálint 50 kr, Schäffer Béláné 20 kr, Becker György 10 kr, Hermann Mátás 20 kr, Gauder János 50 kr, Reisz János 30 kr, Pelvay Ferenc 50 kr, Fischer Anna 1 frt, Busch Miklós 20 kr, Flock Márton 50 kr, Höhn Márton 15 kr, Schumacher Gáspár 30 kr, Fink Ádám 30 kr, Weisz Antal 50 kr, özv. Pfeffer Péterné 15 kr, Flock Ferenc 20 kr, Ozvald Mátásné 26 kr, Schäffer Ádám 20 kr, Aufricht János 20 kr, Manecz Andrá 20 kr, Fihl Pálné 20 kr, Rész Péter 20 kr, ifj. Tillingher Márton 1 frt, Höhn József 20 kr, Schumacher József 20 kr, Aufricht Péter 50 kr, Poszt Mihály 10 kr, Beck Andrá 10 kr. Összesen 31 forint 08 krajcár.

Eljegyzés. Takács Mihály, ujvidéki szolgabíró-sági iktató, eljegyezte Lovrekovits Katicza kisasszonyt Ujvidékről.

Számadás. Az ó-morovicai ifjúságnak a zombori zeneműkedvelő társaság közreműködésével 1898. évi május hó 30-án a helybeii szegény gyermekek felruházására tartott szavaló és zeneestély tiszta jövedelme 70 frt és annak 2 frt 10 kr kamata, összesen 72 frt 10 krból következő ruhaneműek készítették és osztatták ki: 25 drb férfi kabát 38 frt 20 kr, 17 drb teli rékii 17 frt 2 kr, 12 pár papucs 10 frt 80 kr, 12 pár szoka 6 frt, összesen 72 frt 2 kr értékben, 8 kr pedig a községi kórház szegényeinek karácsonyi ajándékához csatoltattott. E szerint 54 gyermek áldja mindazokat a műkedvelőket, kik résztvettek abban a zeneestélyben; mindazokat a nemes szíveket, kik adományokkal örömet és meleg ruhát szereztek nekik a téli hidegben. — Ó Morovicán, 1898. december 17-én. Vojnich Dávid, elnök. Hetessy Viktor, elnök.

Becsületsértési pör egy gondolatjelért. Baján történt az érdekes eset. Egy háziur, egyik töle kibucolkodott lakójának a következőt írta levelezőlapon: Midőn ön házamból kibucolkodott, két bezuozott ablakot hagyott volt lakásán. Kérem csináltassa azokat meg, mert különben azt kell gondolnom, hogy Ön egy... E volt lakó ezt sértőnek találta és a háziurat e miatt beperelte. A mult héten volt az érdekes tárgyalás, melyen azonban a bíró a felperest panaszával elutasította, mert nem volt a sértő szándék bebizonyítható.

Eljegyzés. Nikolics Radivoj cs. és kir. főhadnagy, jegyet váltott Haverda Ella kisasszonnyal, Haverda Mátyás szabadkai főgimn. igazgató leányával.

Szerencsés választást etett a gróf Eszterházy Géza-féle cognacgyár részvénytársaság ezeltől 6 hónappal, vezérigazgatójává választva a szakkörökben általán tekintély gyanánt elismert Sárkány Arnold pestmegeyi virilis földbirtokost. Az új vezérigazgató minden ízében modern ember; állásának elfoglalása után pár héttel külföldre utazott tanulmányozandó a cognacipar terén előfordult haladásokat. A Franciaországban látott újítások és az Angliában a szakgépek körül tapasztalt javítások és új alkotások arra bírták Sárkány vezérigazgatót, hogy a vezetése alatti gyárat új angol gépekkel lássa el és a gyártást teljesen új, modern alapokra fektesse. A megfelelő munkálatok immár befejeztetvén, az Eszterházy gyár a legmagasabb színvonalra emelkedett s a máris mutatkozó eredmény már most is igazolja, hogy a gyár vezetése tényleg szakavatott és hozzáértő kezekbe került.

Névmagyarosítás. Braunberger Lipót szabadkai lakos nevét belügyminiszteri engedéllyel Balogra magyarosította.

Tűz. Ujvidékről írják: E hó 12 reggel 5 órakor tűz ütött ki Aszurduits J. csenei-utca házában, mely lángba borította a nádtetőt, még mielőtt tűzoltóink megjelenhetek. A tűz valószínűleg a rosszul tapasztott keményből keletkezett s a háziak még aludtak, mikor fejttk felett már égett a ház. A tűzoltók megfeszített munkájának sikertült a megfulásnak kitett háziakat kimenteni s a könnyen végzetessé válhatott tüzet lokalizálni.

Vád alá helyezett ügyvéd. Szabadkáról írják: Az összes fővárosi lapokat bejárta annak idején az a szenzációs feljelentés, a melyet W. B. helybeii kereskedő zsarolás és sulyos testi sértés vétsége miatt H. J. helybeii ügyvéd ellen a kir. ügyészség tett. A bünygyben most hozta meg a kir. törvényszék a vád alá helyező végzést, a mely így hangzik: H. J. szabadkai születésű gyakorló ügyvéd vagyonos büntetlen szabadkai lakos terhelte a W. B. sérelmére elkövetett s a btkv. 350. §-ába ütköző s e § szerint büntetendő 1 rendbeli zsarolás vétsége, továbbá a btkv. 301. §-ába ütköző s e § utolsó tétele szerint minősülő, ugyancsak W. B. sérelmére elkövetett s egy rendbeli könnyű testi sértés vétsége miatt vád alá helyeztetik. A vád alá helyező végzés indoklása szerint beigazoltatt, hogy f. é. augusztus 10-én midőn terhelte panaszoshoz árverezni ment, az árverés megkezdése előtt egy székéről felkapta a panaszos pénztárcáját és abból 30 frtot kivett és a tárcát azután visszaadta, a mi közben dulakodás támadt s a panaszos újjáról a bört ledörzsölte. A pénztárcának és a pénznek jogtalan zálogba vétele által terhelte magának jogtalan módon vagyoni előnyt akart keresni.

Tűz. Szabadkán Csóvits II-ik köri házában szombaton délelőtti 10 órakor egy kazal szalma kigyulladt, mitől Kollár István zombori-uti 420. sz. házának istálló-teteje 2 méter hosszúságban leégett. A tűzoltók gyors megérkezésének köszönhető, hogy nagyobb baj nem történt.

Dohány csempészet. Bácska minden vidéken vakmerően üzik a dohány csempészetét, dacára a pénztgyőrség és a rendőrség éber figyelmének. Így a mult héten Balázs György és Baranyai Pál kis hegyesi lakosokat csípték meg egy ó-becsei szállásán a rendőrök és 18 kiló dohányt koboztak el tőlük.

Tűz. Adáról írják: Folyó hó 14-én, szerdán este 5 óra tájban tűzi láma verte fel városunk nyugalmat, de különösen a Kossuth Lajos-utcai lakosokét, mert Pásztor György kereskedő udvarán felhalmozva volt szalma égett. Ugyanis e szomszédságban dísnót vágat az nap és a zsirolvasztásnál az üstöt oly közel tették a kerítéshez, hogy a másik udvarban levő szalma meggyuladt. A lakosság töle telhetőleg iparkodott a tűz tova-terjedését meggátolni, mert mire tűzoltóink megérkeztek — igaz ugyan, hogy csak fél óra múlva kezdtek kongatni — az egész kazal lángban állott. Dacára azonban annak, hogy ez alkalommal vizet pénzért sem kaptak tűzoltóink és hogy megkésve érkeztek a vész színhelyére, az ő megfeszített munkájuknak köszönhető, hogy a szomszédos nádtetejes ház épségben maradt.

Öngyilkossági kísérlet. Bugyi Jankó, topolyai lakos, hogy több helyütt körözi a csendőrség, a napokban öngyilkossági kísérletből magára lött s most sulyos betegségben fekszik. A napokban érkezett haza Boszniából s családja tagjaival beszélgetett, majd kiment az istállóba s magára lött. Tettének oka a nagy nyomor, melyben volt s e miatt unta meg az életét.

Közismert tény, hogy a dadogók, főleg ha izgatottak, nem képesek egy szót sem kiejteni. Ilyenkor legegyszerűbben olyformán segít magán az ember, ha a dadogót felszólítja, hogy énekelve mondja el, a mit mondani akar. Tragikomikus hasonló eset történt a minap egyik tiszaparti községben. Az ottani gyógyszerész Eszter nevű 7 éves leánykaja anyja engedelmével felment a padlásra a ruhát felaggató cseléddel. Egyszerre beront a 9 éves Pistika s elrémült arccal moudaná, ha tudná, mert eldadogja, hogy: Le-le-e-e-sett a-a az Esz-Esz Esz-Esz... Jézus Mária! kiált az anyja abban az ijedelemben, hogy Eszterke leesett a padlásról. Rohan az udvarra, de nem látja Esztikét: visszazalad a szobába s kérdi Pistikát, hová esett, hol van? De Pistika csak hebeg, míg végre rászól az anyja; énekel a mit moudaui akarsz; és Pistike vígan énekl az „uram, uram, bíró uram, kendet arra kérem” dallamára: Leesett az Eszterházy-cognac az állványról!

Művészet és irodalom.

Sertéstenyésztés tan címmel most van sajtó alatt Kovácsy Béla a kassai m. kir. gazdasági tanintézet igazgatójának egy nagyobbabszabú munkája. A körülbelül 20 nyomtatott ivre terjedő munka különösen azért érdekes, mert behatóan ismerteti a Magyarországon tenyészített külföldi sertésfajtákat s az azoktól származó keresztezési termékeket. Egyetlen egy könyv sem foglalkozik külföldi sertéseknek, különösen pedig az oly óriási hasznot hajtó u. n. angol kultur sertéseknek beföldön való tenyésztésével oly behatóan, mint Kovácsy könyve, miért e könyv nélkülözhetetlen mindazoknak, kik ezen sertések tenyésztésével foglalkoznak vagy a jövőben foglalkozni akarnak, mert csak az ezen könyvben lefektetett ösmeretek alapján lesznek képesek az angol sertéseket oly módon tenyészíteni és kezelni, hogy legalább kétszerre nagyobb hasznót érjenek el velük,

mint az eddig tenyésztett magyar sertésekkel. A könyv előfizetési ára 3 ft. A megrendelés szerzőhöz vagy Vitéz A. könyvkereskedőhöz küldendő Kassára.

Színház.

A kék asszony.

December 15.

Varney, a francia operette írók hírneves gárdájának az utóbbi években legmunkásabb tagja. Szívesen áldoz operetteiben a polka, keringő könnyedebb formáinak, de fő előszeretettel a hosszabb lélegzetű és összetettebb szerkezetű műfajok iránt viseltetik. Románci, legendászerű zenei képei az invenció nemes komolyságával, dallamai az epedő szerelmi dallamok édes zöngeivel vannak megkomponálva. Zenejének az alaptónusa pedig a modern, századvégi francia muzsika, mely a romantikus irány és a Wagneri eredetiség keverékéből keletkezett.

A ma este előadott operettben is feltűnnek ezek a tulajdonok. Az I. felvonás egy lendületes karral kezdődik, merész accord ugrásokkal és esésekkel. A Cantalen (Német) fogadója előtt összegyűlt népnek Pierre (Környei) elmondja a kék asszonyról szóló hístóriát. A dissonans hangokban induló ballada rövid bevezetése után fölszillan benne egy édes melódia, mely Környei baritonjában fényesen csillogott. Majd megjelenik Joland a kék asszony (Pálffy Nina) s elmondja, hogy mennyire lelkesedik a tiszteletért. Következik ezután az első felvonásnak egy fénypontja Pierre és Teréz (Környei és Galyasi) kettőse. A háttérben feltűnő kék asszony a szerelmeket rémitgeti. Közben a színpadon villámlás, menydörgés imitáció. A kísérő zene nagyszerű. A hegedők kromatikus futamai félelmetesen sivatának, közbe a rúzt és fúvók tompa morgása vegyül.

A második felvonás adja a darab meséjének és címének magyarázatát. De la Houquette báró (Szalóki) nagy előszeretettel foglalkozik és hisz a kék asszonyról szóló legendának, ezt a felesége a saját hasznára fordítja. Találkát ad Mirasol (Bátosi) csendőrkapitánynak, ez megjelenik a találkára, de a férj meglepi őket s ekkor a leleményes báróné magára veszi a kék felöltőt s ő adja ki magát a kék asszonynak, s így megmenekszik. Ennek a felvonásnak a fénypontja a „mili gyertya” polkaszerű dallama, melyet eleinte a színtéren lévő, később az egész női kórus énekel.

A harmadik felvonásban egy gyönyörű szép románc ragadott meg bennünket. Édes melódiája eredeti dallamfűzése és szerkezete kiválóvá teszik.

A darab elég jó előadásban került színre. Pálffy Nina kedvesen játszott és szépen énekelt, a legnagyobb sikert azonban a betétként énekelt keringővel aratta, melyet kétszer kellett megismételnie. Galyasinak játékáról ugyanezt mondhatjuk, énektudását azonban még ezenfelül ki kell emelnünk. Kétféle iskolázott bang. Gyönyörűen énekelt Környei. Különösen a második felvonásban egy solo énekszámot, majd Galyasival való kettőset, a harmadik felvonásban, pompás baritonjának teljes fényével, az érzelmei belső melegével énekelte. Tetszést aratott Dulich Mariska Mariol cseléd-leány szerepében, a harmadik felvonásban kedvesen elcsacsogott kupléját meg kellett ismételnie. Német János, Szalóki, Kantai Teréz szintén jók voltak.

b. k.

A Libapásztor.

December 17.

Ezt a nálunk jól ismert operettet mutatták be ma este. A címszerepben Sz. Karácsonyi Mariska ambiciójának és tehetségének újból jelét adta. Játéka és éneke igen kedves volt s a közönség több ízben rokonszenvesen tapsolta. Galyasi Paula igen fess Lajos herceg volt s temperamentumos játékáért, behelző énekszámaiért ő is sok tapsot kapott. Ki kell emelnünk B. Szabó Józsefet, ki Herald lovagot, ezt a számalmas Don Quichotte alakot kitűnően játszotta. Crespin szerepében Deák a nála megszokott jeles alakítást mutatta be. Kantai Teréz művészi alakítást mutatott be. Ez egy kiváló tehetségű színésznő. Környei, Simon Jenő és Szalóki kisebb szerepekben jók voltak. Pozsonyi Lenke is elég jó volt Noémi szerepében; hangja ugyan még kissé merev, de van terjedelme és csengő. A zenekar néha nagyon erős és az énekszámokat elnyomja. Örüljünk azonban, hogy egyszer ilyen zenekarunk van.

b. k.

Sárga csikó.

December 18.

Csepreghy Ferenc remek művét adták ma majdnem tíres ház előtt. Tán ennek a hatása eredményezte azt a meglehetősen pongyola előadást, melylyel a népszínművet előadták. A kardalasnók kedélyeskedtek, a karmester ur dirigáló pálcáját az énekesek és énekesnők nem igen vesztették figyelembe. Mégis élveztünk Környei gyönyörű énekszámaiban, Sz. Karácsonyi Mariska kedves játékában, Hevesi Gabor kitűnő alakításában. Meg kell még Szabó József és Deák Pétert is említenünk, úgy Német Jánost, ki a pusztabíró alakját karakterisztikusan ábrázolta és játszotta meg.

b. k.

APATINTÓL ORSOVÁIG.

(Folytatás.)

A szigetet egész hosszában vörösfűz apró bokrai lepik be. A homokos, iszapos parton korbatag fatörzsek s zöld és barna dunai kagylók fekszenek szétszórva. A sziget belsejében halmok emelkednek, melyeken zöldelő tengeri vetések húzódnak végig. A láthatárt azután óriási fűzések és jegegyek fedik el. Beszélgetésbe eredtünk az éhes, rongyos emberekkel, kiknek nyomora felett szánalmat érezünk, midőn látjuk, hogy az általunk félre tett órákig ázott kenyert, mely puhább lett a nyúlós téztánál, minő mohósággal fogyasztják el. Csodálkozással veszem észre s társaimat is figyelmeztetem egy sajátos taglejtéskre, melylyel beszédüket kísérik. Ugyanis ha beszéd közben állít valamit, ugyanezkor tagadólag rázza meg fejét s viszont tagadó feleletül állítolag bólint. E sajátosságát kisebb-nagyobb mértékben mindhármukon észlelem. Kérdőszóinkból kitűnik, hogy ismeretük a közeli Osztrova falu batarán túl nem igen terjed messzire s a szigetet csak „Zatony” néven ismerik. Az est közeleége s a mindinkább jelentkező éhség arra késztet, hogy a szigetet minél előbb elhagyjunk.

A szél már valamivel alább hagyott, bár a folyam még mindig erősen habrog. Az egy tízedrésre csappant máiba elhelyezése nem sok gondot ad s a szerbek bálmuló várakozása közöttnak indulunk. A hullámok erősen bimbálják a csolnakot, de nekünk az előbbihez képest úgy tűnik fel, hogy csendes tó felett bajókázunk. Elhagyjuk a szerb-parti Osztrovát, mely a „Zatony” keleti csucsánál terül el. Innen sebes víz mellett félóra múlva elérjük Belobreskát, egy igénytelen kis falut, mely mindazonáltal elegendő, hogy némi lelmi s dobánykészletet szolgáltatasson. Rövid étkezés után tovább haladunk a megszelidült folyón s mire beesteledik, a homályban feltűnik Moldova körvonala.

A parton épült őrház előtt kikötünk s minthogy társaim cipőiket a viharban elvesztették, meztelen lábbal követnek az őrtanyára, az utlevek láttaozása végett. A hiányos öltözet, a nyílt beszédmodor s a hosszú csolnakú résztől számtalan kérdegetésnek tesz ki. Röviden ismertetjük a célt, mely a fásztó és veszélyes utra vezérelt. És hogy fogyatékos ruházatunkról is számot adjak, néhány szóval esetelem a katasztrófát, melynek csaknem áldozatai lettünk. Körbégylve, érdeklődéssel hallgatják a rövid előadást, melynek végeztével szinte kényseritenek a vendégjog élvezetére.

A hat magyar fiu, élükön a nyíltszívű, kedélyes szemlésszel, mindenképen azon vannak, hogy elfeledtessék velünk a hajótörés keserűségeit. A szemlézőségűségükre megtekintjük irodáját. Szűk csigalepcsőn haladunk felfelé; az ajtó feltárol s mi egy kényelmesen butorozott teremben találjuk magunkat, melynek asztaláról párolgó ételek terjesztik kellemes illatukat. Mosolyal adunk kifejezést nehezeltetésünknek. Mi tagadás, jól esik e figyelem. Pár perc múlva ott ülünk négyesen a megrakott asztal előtt s a keserűséget hamar feledő fiatal kedély hangossá teszi a szobácskát. A jó hosszúra nyult lakoma után lemegyünk ismét a közös terembe, hol a fiúk ki fekvé, ki ülve hangos nevetés közbe beszélgetnek. Most már mint régi ismerősök tövözöljük egymást s közben fel-felcsillan az egészséges humor ere, amint egyik-másik szívügyeit szellőztetik. Aztán a mi fáradságunkat hozva fel okul, lefekvésre, csendre buzdítják egymást s erővel reánk erőszakolva ágyaikat, csakhamar végig bevernek a földön. Hiába emelünk szót, hogy engedjék át nekünk azt a megszokott alsóbb régiót, hallani sem akarnak róla s így kénytelenségből elfogadjuk a napok óta nem élvezett puha fekhelyet. Végre sötét és néma csend lesz, melyet csupán az alvók szabályos lélegzése zavar.

A fásztó nap után egész otthoniasan érzem magam ez idegen házban. Biztos helyen lenni, hol nem ingadozik velünk minden, oly ágyban aludni, mely nem bimbálódik alattunk s nem hányja-veti az embert egyik oldalról a másikra; magas allakok mögött lenni, melyeket kényelmesen nyit és zár el az ember a nélkül, hogy a hullámok nyaka közé csapkodnának; hallani mint bűg a szél a redőnyök között, a nélkül, hogy a házat megingathatná — mindez oly élvezet, melyet az ember csak hosszabb hányt-vetett vízi út után képes méltatni. Most tehát, midőn nyolc nap óta először alszom kényelmes ágyban, nagyon édesen esik a nyugalom.

Augusztus 25-én már korán reggel talpon vagyunk s elkölte a megosztott reggelit, a faluba megyünk, hogy legalább részben kipótöljük a felfordulás veszteségeit. Visszatérve megköszönjük a szívólyes vendégszeretetet s elindulunk szerencsekívánataik s kendőlobogtatásai mellett a nyugodtan hőmpölygő folyamon. A nap tisztán s melegen süt s az égen egy felhőfoltocska sem látható. Aránylag jó kedélyhangulatban folytatjuk utunkat, mely sejtelmünk szerint a legvadregényesebb tájakon vezet majd keresztül.

És valóban alig félóra múlva megpillantjuk a Duna közepéből kimeredő 50—60 méter magas ugynevezett „Babagáj” sziklát, melytől hasogatott oldalával mint veszedelmes kapu bejáratát képezi ama rémítő titán folyosónak, melyet „Kaszán”-nak neveznek. A sziklatömeg a folyamot két részre osztja; az egyik ág a szerb parthoz közel sziklapadról rohan alá, a másik ág a kögerinc közé ékelve 100 méter széles csatornába képez, melyen kényelmesen járhatnak föl, le a hajók. Ezen a helyen még sem tanácsos nagyobb hajóknak összetalálkozni, mert a kikértülés sok veszedelemmel jár. A „Babagáj”-hoz közel számos szirtfok rejlik a vízben, miken fel lehet akadni s ha az örvénylő víz odaragadja a csolnakost, aligba szabadul meg. A köszirten alul összefolyó két ág számos örvényt képez, melynek habos fodrai borzalommal töltik el az e látványhoz nem szokott embert. Jobbról a szerb parton meredek sziklaparton nagy füstös vártony emelkedik három kisebb dűledező torony társaságában. E vadregényes sziklafészeknek nevezetes szerep jutott a történelemben, mert ez az a híres galambóci vár, melynek barna tornyán majd a szűz Máriás, majd a félholdas zászló lobogott. És ki ne ismerne a szép Rozgonyi Cicelle történetét, ki itt személyesen vezette gályáját a rémítő éji öldöklés közepett, hogy megmentse férjét és Zsigmond királyt? Sokat regeibetnének e mértőföldre buzódó sziklafalak a magyarok romlásáról, törökök veszedelméről. Valóban egy véres történet az Al-Duna, két nemzet története, kiket a boldogság sors arra választott ki, hogy egymást pusztítsák s kiknek itt volt minden harc kezdetén az első találkozásuk. Egy hosszú katakomba ez, mely száz, meg százezer hős esontjait őrszi.

A halparton a sziklába vágva fehér sima szekérut vezet, kortáttal elkerítve a veszélyesebb helyeken. A nagy Széchenyi nevét viseli e sziklaut, ki először pendít meg e világírű műnt kiépítésének s a Duna szabályozásának eszméjét. Odább az ut mellett sziklafalban borzalmas fekete nyílást látni, mely sötétben tátong, akár csak egy rémületes szörnyeteg torka. Ez a kolumbási barlang. Közöbött a szikláról lezuhánó víz fedi el; de azért a felhalmozott köveken, egyikről másikra ugorva be lehet jutni az üregbe a sikos ösvényen, de nem minden veszedelem nélkül. A víz a menyezetről ragyogva, sziporkázva hullik alá, mint a permetező eső. Pár lépést teszünk a barlangba s egészen más világban találjuk magunkat. Nyirkos, hideg levegő csap meg; érezni a légen, hogy a nap sugari sohasem hatolnak be e helyre, miutha nem is számítana emberi tudóre, hogy ezt az éles hideget beszívja. A víz csergedése elnyult visszhangkép hallatszik a mély sziklatregből, mintha a kövek kiáltoznának, az egyik hangosan, a másik tompán s a boltívek alatt elfojtott sóhajások subannak tova. A tárgyak fantasztikus alakot öltenek; a mézők alakulások itt-ott óriási szörnyeknek tetszenek. Sötét, komor,

rémletes odu ez, mely még a bátrak szívére is elszomorító hatást gyakorol. Az éles hideg megborzongatja hátunkat s az elhagyatottság érzetével csak olyan szent borzalommal merünk lépkedni, mint a görögök a poklok kapujában. Szinte jól esik kilépni a déli verőfénybe, melynek sugari gyorsan felszívják a reánk hullott cseppeket.

A két part sziklái 200 ölnyi szűk torkolatba szorítják össze az óriás folyót s a veszedelmes ár sebesen rohan a kettős fal között. A bércek sárga, vörös rétegekre látszanak osztva s felső párkányaitak zöldes bokornövények, bozontos barasztfélék tarkítják. A sziklák tömege mindegyre emelkedik s az ezer lábnyi sziklafalon is felül bérci sasok fenségés körreptelése látszik, a halotti mélységből az ég kéjke mint tvegboltzat tűnik fel. Sebesen uszunk alá a szűk sziklamederben, élvezve a látvány nagyszerűségét. A balparti simára csiszolt sziklafalba emléktábla van vésvé, melynek méternyi aranyozott betűi vakítóan csillognak a nap behatása következtében. Gyorsan jegyzem fel az emlékiratot, mely a következő:

„Az aldunai Vaskapunál és az ottani zuhatagoknál létező hajózási akadályt az 1888. évi XXVI. törvény-cikkel elhatározott eltávolítására szolgáló munkálatok megkezdettek

I. FERENCZ JÓZSEF

uralkodása alatt

GRÓF SZAPÁRY GYULA

miniszterelnöksége idejében

BELLUSI BAROSS GÁBOR

magy. kir. keresk. miniszter által

1890. szeptember 15-ikén.

Isten áldása legyen e művön és megalkotóin!

A víz sebesen ragad magával, újabb és újabb panorámát tárva fel elénk. Aztán lassan széttágul a két sziklafal s a távolban fehér házak, apró tornyok, pirosra festett tetőkkel tűndöklnek a nap tüzsgaraiban. Az ott Dolnya-Lubkova, igénytelen oláh falucska, mely körül gyümölcsösök és hatalmas szilvások terülnek szét. Egy laposabb árnyékos helyen pihenőt tartunk s az ebéd jóízű fogyasztása mellett igyekszünk még egyszer felidézni a látottakat.

A nap hamar tűnik el a hegyek mögött, vérszíves izzó fényt szórva szét a tájra, melynek sziklái, völgyei uszni látszanak e tűzszínezetű ragyogványban. A Duna megszűnik félelmes lenni; méltóságosan hőmpölyög medrében s a kelet felé kigyózdó víztükör partján feltűnik Drenkova, melynek kikötőjében 40—50 hajó álldogal. Egy tiszta vendéglobban padlásszobát bérelve, elhelyezkedünk; majd visszamegyünk a folyamhoz s Tritonra leszünk, mint őseink voltak. Belemerülünk a lágy elembe, mely ringatva sodor magával s mig lágyágát, ringását élveztük, a hideg habok acélossá teszik fátard izmainkat. Aztán felöltözve, még sokáig bolyongunk a parton, mig végre a sötétség miatt felkeressük vendéglobonket, hol jóízű estebéd várakozott reánk. Élénk beszélgetés közt költjük el s még azontul is sokaig maradunk az asztalnál s csak az éj késő óraiban térünk pihenésre.

(Folyt. köv.)

Felelős szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ,

köz- és váltó-üggyvéd.

Laptulajdonos és kiadó:

BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Pályázati hirdetmény:

A rác-militicsi róm. kath. népiskolánál lemondás folytán megüresedett német-magyar taunelvű tanítói állásra 1898. évi december hó 30-ig pályázat hirdetettik. A tanítói állás javadalmazása 400 ft havi előleges részletekben, 50 ft lakáspénz, esetleg szabad lakás, 50 frnyi ötödéves korpótlék, mely 250 ft-ig emelkedhetik. Az ismétli iskola köteles ellátásáért külön díj nem jár. A szabályszerűen felszerelt kérvények 1898. évi december hó 30-ig a rác-militicsi róm. kath. iskolaszékre címezve nt. Garay József esperes-plébános urhoz Bács-Doroszlóra küldendők.

Rác-Militics, 1898. évi december hó 12-én.

3—2

A róm. kath. iskolaszék.

Hirdetmény.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy Zomborban Párisi-és Gromon-utca sarkán, a takarékpénztár bérházában

uri és női cipőüzlet

nyitottam, melyben kész áru mellett a főszűt különösen mértékszerűen megrendelésekre fektetem.

Elvállalok uri-, női- és gyermek-cipők elkészítését, a mai kornak megfelelő legjobb és legdivatosabb kivitelben.

Alapos szakismeretem, melyet Budapestén elsőrangú cégeknek, mint szabász több éveken keresztül elsajátítottam, azon reményre jogosítanak, hogy tisztelt megrendelőim minden igényeinek meg fogok felelni.

Midőn a n. é. közönség szives partfogását kérem, a legjutányosabb és legpontosabb kiszolgálásról biztosítom, maradtam

mely tisztelettel

12—10 Gubicza György.

Legolcsóbb és legcélszerűbb
KARÁCSONYI és UJÉVI
 bevásárlási forrás
STEBLER ANTAL
 órás és ékszerész ZOMBORBAN,
 Deák-körút (Korzó) Jakobsits-féle házban.
 Dús választék svajci arany-, ezüst-, tulla-, bécsi inga-, konyha-, francia Wecker-íróasztali és schwarzwaldi órákban; továbbá nagy választék ékszer-, arany-, ezüst és Chinaezüst-árakban, a legolcsóbb árak mellett. 2-1
Óráknál 2 évi jótállás!
 Elfogadok minden e szakmába vágó javításokat. Veszek és becserelek töredék arany- és ezüstárakat a legmagasabb áron. Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan eszközöltetnek.
Vésnöki munkákat legtisztábban eszközölöm.
 (Jegygyűrűbe vésés ingyen.)
Uj! Órabiztosítás! Uj!
 Fali inga-, konyha-, ébresztő-, schwarzwaldi stb. óráknál egy évre 50 kr biztosítási díj fizetendő, mely összegért kötelezettséget vállalok egy (1) egész évre az órák javítását díjmentesen eszközölni.

12753. sz.
 kig. 1898.

Pályázati hirdetmény.

O-Kanizsa községben a törvényhatóság 38/98. sz. határozatával rendszeresített végrehajtói állásra pályázatot nyitok.
 Felhívom a pályázni szándékozókat, kik ezen havi előleges részletekben fizetendő évi 350 frttal javadalmazott állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerű kérvényüket hozzám **folyo évi december hó 20-áig** bezárólag nyújtsák be. A később érkezőket figyelembe nem veszem.
 Az adóügyben jártas pályázók előnyben részesülnek Zenta, 1898. december hó 6-án.

Mikosevits,
 főszolgabíró.

3-3

Ertesítés.

Van szerencsém Zombor város és vidéke m. t. közönségének tudomására adni, hogy helyben Zrinyi-utca Valient József ur házában egy a mai kor igényeinek megfelelő

tudakozó és közvetítő irodát

nyitottam. Kiterjedt nagy ismerettségem révén abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy bármily megbízásnak a legrövidebb idő alatt eleget tehetek.

Felvilágosítással és közvetítéssel szolgálak csekély díjazás mellett **házakra, földekre, gazdasági berendezésekre, terménycikkre** bármilyen legyen, **butorokra, kocsiakra** és egyáltalán bármily tárgyra, mely az adást és vevést képezi, aki lakást bérebe adni vagy kiadni szándékozik. Ezzel kapcsolatosan **házasságok közvetítésével** is foglalkozom a leguagyobb diszkréció mellett.

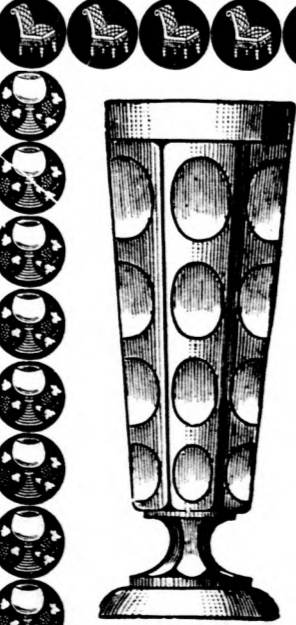
Személyes közvetítés külön megegyezés tárgyát képezi.

Amidőn ezen vállalatomat a m. t. közönség b. figyelmébe ajánlom, biztosíthatom egyúttal arról is, hogy iparkodni fogok minden igényeknek pontosan megfelelni.

Kiváló tisztelettel
Rónai I.

U. i. Eladó egy teljesen új vendéglői berendezés és egy gépműhely raktárral együtt.

6-3

6-2

T. C.
 Tulhalmozott árukészlet és az ideai általános gyenge üzletfolyam miatt elhatároztam magamat, hogy az összes árukat minden elfogadható árért eladom. Használja fel mindenki ezen alkalmat, olesó bevásárlásokat eszközölni. Ezennel bátorodom a tisztelt vendéglős urakat értesíteni, hogy a törvény értelmében újévtől kezdve minden használatban levő **poháron és palackon koronának** kell lenni. Tisztelettel ajánlom raktáromat.

Tisztelettel
SCHERER FERENC,
 üveg- és butorkereskedő.

Korona bazár.
 Van szerencsénk a n. é. közönségnek tisztelettel becses tudomására hoznunk, hogy
Bazár-üzletünket
 a **karácsonyi és ujévi ünnepek** alkalmára a mai kor legmagasabb igényeinek megfelelőleg felújítottuk, miért is üzletünk megtekintésére a n. é. közönséget felkérjük.
 Kiváló tisztelettel
Pentz Testvérek.
 3-2
Korona bazár.
Kossuth-utca.

7381. szám.
 kig. 1898.

Pályázati hirdetmény.

O-Stzapár községénél tisedésbe jött községi orvosi állásra ezennel pályázatot hirdetek.
 Ezen állással egybekötött javadalmazás a következő:

1. Évi fizetés 800 frt.
2. Évi lakbér 150 frt.
3. Nappali látogatási díj, vényírással 40 kr.
4. Éjjeli látogatási díj, vényírással 60 kr.
5. Halottkémii szemledij 20 kr.

Felhívom a pályázni óhajtókat, hogy kellően felszerelt kérvényeiket **folyo évi december hó 31-ig** hivatalomhoz adják be.
 Apatin, 1898. évi december hó 12-én.

Jeisel Henrik,
 szolgabíró.

2-1

Ki akar egyéves önkéntes lenni?!

Mindazon ifjak, kik az előirt iskolákat nem végezték, előkészütségükre és foglalkozásukra való tekintet nélkül megszerezhetik az egyéves

ÖNKÉNTESI JOGOT.
 A ki már sor alatt állott, elkéselt.
 SZÜLETÉSI ÉV KÖZLENDŐ.

Programot ingyen és bérmentve küld:

LICHTBLAU ALBERT
 a katonai-iskola igazgatója
DEBRECZENBEN.

Felügyelő: **MAYER ADOLF,**
 10-8 es. és kir. őrnagy.
 Intézet: Arany János-utca saját ház.

Ki akar egyéves önkéntes lenni?!

10332. sz.
 kig. 1898.

Pályázati hirdetmény.

A járáshoz tartozó Deszpot Szt-Iván községben tisedésbe jött egy rendőrzetelői és egy gyalogrendőri állásra pályázatot nyitok; a rendőrzetelői állás évi 250 frt, a gyalogrendőri évi 200 frt javadalmazással van egybekötve.

Felhívom a pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket **1898. évi december hó 31. napjáig** hozzám felterjesszék.

Megkivántatik pályázóktól, hogy a magyar nyelven kívül a községben divó szerb nyelvet is bírják, írni és olvasni tudjanak.

Felelős őri minőségben működött egyének a pályázathoz kizárva.

Kiszolgált esendőrök a rendőrzetelői s katonaviselt egyének a rendőri állásokra előnyben részesülnek.
 Ujvidék, 1898. december hó 14-én.

Michailovits,
 főszolgabíró.

3-1

Pályázat tanítói állásra.

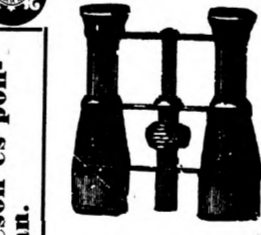
A szántovai róm. kath. népiskolánál megüresedett magyar-sokac nyelvű tanítói állásra **folyo évi december 31-éig** pályázat hirdettetik. Javadalmazása:

- a) 400 frt készpénz a község pénztárából előleges negyedévi részletekben;
 - b) 2 szoba és konyhából álló szabadlakás konyhakerttel;
 - c) a másodkántori teendők végzéseért évi 200 frtnyi tiszteletdíj utólagos negyedévi részletekben az egyházmegyei nagyobb alaphól.
- Megkivántatik: a magyar és sokac nyelvben, valamint a kántori teendők végzésében való teljes jártasság, mi okmányokkal igazolandó. A megválasztandó tartozik az állást azonnal elfoglalni, mely naptól fogva fizetése is folyóvá fog tétetni. A kellőleg felszerelt kérvények a szántovai róm. kath. iskolaszékre címelve ft. Maison Mihály ker. esperes urhoz Rigyczára küldendők.
 Szántova, 1898. december 10-én.

Czár András,
 plébános,
 iskolaszéki elnök.

3-2

Karácsonyi és ujévi ajándékok.
KESZLER DEZSŐ
 órás és ékszerész
 Zombor, főntca, Falcione Gusztáv-féle ház, a takarékpénztárral szemben.
 Dús raktár mindennemű **arany, ezüst, tula és nickel zsebórák, arany és ezüst ékszerek, fali és ingaórák, valódi és chinaezüst tárgyak,**
 3-2
 továbbá optikai árúk
a legjutányosabb árak mellett.
Valódi és chinaezüst tárgyak.

Javítások olesón és pontosan.

Reál arany és ezüst becserelethők.

Zombor. Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvnyomtatásból.